

Meer dan een megafoon: Een minister van Kinderen kan echt iets veranderen

Op dinsdag 22 november stond Perscentrum Nieuwspoort in Den Haag in het teken van de rechten van het kind. Een breed gezelschap deskundigen discussieerde die middag op uitnodiging van de nieuwe Stichting Minister van Kinderen over de noodzaak om kinderen hoger op de politieke agenda te krijgen.

Dat kinderen onvoldoende stem hebben in de Nederlandse politiek, stond voor alle aanwezigen vast. Politiek vertegenwoordigers van links tot rechts spraken deze middag hun steun uit voor het initiatief van de stichting om in volgende kabinetten een minister van kinderen aan te stellen.

Ook de aanwezige hulpverleners, docenten, beleidsmakers en andere geïnteresseerden wilden meer aandacht voor de rechten van kinderen. "Kinderen kunnen immers niet even op hun tractor naar het Malieveld rijden," verwoordde Corien van Starckenburg, bestuurder van Ingrado, het heersende sentiment.

Maar in hoeverre kan een aparte bewindspersoon van kinderen echt iets kan veranderen?

Een plek aan tafel

"Aan problemen van kinderen liggen, volgens hoogleraar kinderpsychiatrie Arne Popma, vaak grote thema's ten grondslag, zoals armoede en kindermishandeling. "Zaken die ik in mijn spreekkamer niet kan oplossen, maar een minister wel." Voormalig minister van Jeugd en Gezin, André Rouvoet beaamt dit. Een minister van Kinderen zorgt er volgens hem voor dat kinderen een plek aan de tafel in de Ministerraad krijgen en daardoor niet over het hoofd worden gezien. "Maar dan is het wel noodzakelijk dat die minister coördinerende bevoegdheden en een eigen budget heeft," meent Rouvoet.

Eén aanspreekpunt

Die noodzaak ziet ook GroenLinks kamerlid Lisa Westerveld. Problemen van kinderen betreffen vaak meerdere ministeries. En zij ervaart dagelijks hoe moeilijk het is om verschillende ministeries samen te laten werken. "Te vaak wijzen ze naar elkaar. Ze vond hierin steun bij de voorzitter van de JOVD Michael Suijker en de secretaris van de Nederlandse Politiebond en oud SP kamerlid Nine Kooiman. Zij pleiten beiden voor één aanspreekpunt. "Iemand die zegt: dit is van mij en ik neem het voortouw," aldus Kooijman.

Internationale voorbeelden

Dat een minister van Kinderen resultaat kan boeken, blijkt uit een rondgang per Zoom langs een drietal ministers van Kinderen uit andere Europese landen. In IJsland is dankzij inspanningen van de minister Asmundur Eibar Daoason wetgeving aangenomen die het betrekken van kinderrechten verplicht maakt bij alle belangrijke beleidsbeslissingen.

En in Vlaanderen zorgde minister Benjamin Dalle er tijdens de COVID pandemie voor dat de behoeften van kinderen zwaarder werden meegewogen bij het opleggen van beperkingen in de publieke ruimte.

De Schotse Minister voor kinderen Claire Haughey gaf een toelichting op de mogelijkheid voor Schotse jongeren om vanaf 16 jaar te kunnen stemmen bij plaatselijke verkiezingen en voor het Schotse Parlement.

Kinderen zelf betrekken

Jongeren kiesgerechtigd maken is een belangrijke stap, meent Huri Sahin, voorzitter van het Kinderrechtencollectief. Naast de vertegenwoordiging op politiek niveau kan een minister namelijk ook zorgen voor meer participatie van kinderen en jongeren zelf. "Als ze zien dat hun belangen serieus worden genomen worden ze gestimuleerd om zelf meer deel te nemen aan het debat", denkt Sahin.

Drishti Jiawan beaamt dit. Deze 18-jarige neemt al vijf jaar deel aan de Raad van Kinderen in Den Haag. In die rol heeft ze al veel organisaties en bedrijven van advies kunnen voorzien. Maar het is belangrijk dat organisaties nog meer adviezen inwinnen bij kinderen en jongeren en die adviezen ook bindend laten zijn, stelt Jiawan. "Dan kunnen ze niet meer om ons heen."

Nu al stappen zetten

Met de overeenstemming dat een minister van Kinderen een waardevolle én noodzakelijke toevoeging is in het politieke landschap, komt de vraag op: hoe nu verder?

Op een voorzet van de heer Rouvoet, kondigde Gabriel Gomes Barros, voorzitter van de stichting, aan op korte termijn in gesprek te willen gaan met de huidige staatssecretaris voor Jeugd en Preventie, Maarten van Ooijen. Hierbij wil hij samenwerken met andere organisaties. Doel is de Staatssecretaris aan te spreken als ware hij al minister van Kinderen. En hem te wijzen op zijn bevoegdheden voor de implementatie van het Internationale Verdrag inzake de rechten van het Kind.

En daarna kan gewerkt worden aan het ultieme doel: een Minister van Kinderen in de komende kabinetten, met als eerste in het kabinet van 2025.